

Motion till riksdagen 2008/09:Ub406

av **Peter Jonsson (s)**

Folkbildning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om folkbildningens betydelse som en viktig del i det livslånga lärandet och om vikten av att folkbildningens pedagogik används i gymnasie- och vuxenutbildningen.

Motivering

Folkbildningen utgör sedan drygt hundra år en mycket viktig del i den svenska bildningstraditionen. Människor har träffats i studiecirklar, på folkhögskolor eller deltagit i seminarier och kulturprojekt. Folkbildningen har betytt mycket för människors möjligheter att lära sig mer och utvecklas, vilket har varit särskilt viktigt för att överbrygga kunskapsklyftor i samhället. Det samhällsstödda folkbildningsarbetet är en viktig faktor för att öka människors möjligheter att påverka den egna livssituationen och för att de ska kunna vara med och förändra samhället.

Staten ger idag cirka tre miljarder kronor årligen i stöd till folkbildningsarbetet, varav cirka hälften går till folkhögskolorna respektive studieförbunden. Enligt statistik från Folkbildningsrådet deltar nära två miljoner svenskar i statsstödda studiecirklar varje år. De knappt 150 folkhögskolorna har mer än 26 000 deltagare i långa kurser och drygt 80 000 deltagare i kortare kurser varje termin. All verksamhet bygger på demokratiska värderingar och den ekonomiska verksamheten är underställd statlig revision.

Folkbildningen har banat väg för mer demokratiska studieformer i hela utbildningssystemet. Folkhögskolor har stora möjligheter att utforma kurser utifrån skolans speciella inriktning eller profil. Projektarbeten eller temainriktade studier är också vanliga. Dessa friare studieformer ger de studerande större möjligheter att påverka kursernas inriktning utifrån sina egna erfarenheter och behov. Det finns otaliga exempel på när folkbildningsverksamhet

Fel! Okänt namn på

varit avgörande för att människor återfått lusten att studera vidare, vågat ta steget till högre utbildning, tagit steget till nytt arbete eller egen firma. Alla dessa resultat är för viktiga för att inte andra utbildningsformer ska ta del av det framgångsrika pedagogiska arbetet.

Även om val av pedagogik är en fråga för den enskilda skolan, borde erfarenheterna från folkbildningen komma till användning också inom gymnasieskolan och den kommunala vuxenskolan. Inom alla områden i samhället krävs det idag bättre kunskaper och större kompetens. Det innebär att de flesta elever måste fortsätta att studera efter gymnasieutbildningen och dessutom senare i livet. För alla skoltrötta och studieovana skulle folkbildningens pedagogik kunna innebära just den stimulans de behöver för att vilja och våga ta steget för vidare studier.

Folkbildningen stimulerar även till ökat demokratiskt engagemang. Den innebär en möjlighet för alla människor, även de som saknar gymnasie- eller högskoleutbildning, att utvecklas och se nya möjligheter. Genom att delta i folkbildning kan deltagarna växa som människor och få verktyg att påverka samhället. Därmed demokratiserar folkbildningen Sverige även idag.

Tempot i arbetslivet har stigit sedan nittiotalet. Alltfler blir stressade i försöken att ta ansvar för familjelivet och samtidigt klara av högt ställda krav på arbetsplatsen. Folkbildningen är en viktig motpol, där människor ges tid för eftertanke. I studiecirkeln, i kulturprojekten och på folkhögskolorna uppstår mängder av möten mellan människor. Mänskliga möten är viktigare än någonsin i ett samhälle där den rådande normen är högt ställda krav på den enskilde.

Stockholm den 23 september 2008

Peter Jonsson (s)